

Brüsszel, 2017.12.4.
COM(2017) 728 final

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A
TANÁCSNAK**

**Jelentés az emberkereskedelem felszámolására irányuló európai uniós stratégia nyomon
követéséről, valamint további konkrét intézkedések meghatározása**

I. Bevezetés

Az emberkereskedelem továbbra is a súlyos és szervezett bűnözés egyik olyan rendkívül nyereséges formája, amelyet az Európai Unió Alapjogi Chartája kifejezetten tilt¹. Minden áldozat fájdalmas tapasztalatokat szerez és iszonyatos szenvedésen megy keresztül, amit megfelelően el kell ismerni és kezelni kell, azonban még ennél is fontosabb, hogy meg kell előzni ezek bekövetkeztét. Az áldozatoknak okozott kárra figyelemmel célszerű, hogy a megelőzés továbbra is sarkalatos pontja legyen az EU emberkereskedelem elleni fellépésének. Ez a közlemény ismerteti a Bizottság és a tagállamok által tovább erősítendő kulcsintézkedéseket, ideértve az uniós ügynökségekkel, a civil társadalommal, a harmadik országokkal és más releváns szervezetekkel és szervekkel kialakított együttműködést.

Egyértelmű, hogy lényegesen több áldozat van annál, mint amit a hivatalos számok mutatnak. A bűncselekmény nyilvánvaló nemi dimenzióval rendelkezik. Folyamatosan arról számolnak be, hogy legelterjedtebb formája a szexuális kizsákmányolási célú emberkereskedelem, amelynek főként nők és lányok az áldozatai².

Az emberkereskedelem, amelynek mozgórugója a jelentős nyereség³, valamint a kínálat és a kereslet rendkívül összetett kölcsönhatása, tudatosan vagy tudtukon kívül részt vevő szereplők bonyolult láncolatának bevonására épül. Ha fel kívánjuk számolni ezt a bűncselekményt, meg kell semmisítenünk az e lánc alkotóelemei közötti kapcsolatokat. Az elkövetők és a bántalmazók – szexuális- és munkaerő-kizsákmányolás, koldulásra, bűnözői és egyéb tevékenységekre kényszerítés céljából – visszaélnek az érintett kiszolgáltatottságával, amit olyan tényezők súlyosbítanak, mint a szegénység, a diszkrimináció, a nemek közötti szakadék, a férfiak által elkövetett, nőkkel szembeni erőszak, az oktatásban való részvétel hiánya, a konfliktusok, a háborúk, az éghajlatváltozás, a környezetkárosodás és a természeti katasztrófák.

Mivel az emberkereskedők elkövetési módja folyamatosan változik, az EU-nak fel kell lépnie azért, hogy gyengítse a kapcsolatot az emberkereskedelem és az egyéb bűncselekmények, így a migráncsempészség, a terrorizmus, a korrupció, a kábítószer-kereskedelem, a kiberbűnözés és az online szexuális kizsákmányolás, a gyermek szexuális zaklatását ábrázoló tartalmak előállítás, a pénzügyi bűncselekmények, az okmányokkal való visszaélés, a hitelkártyacsalás és a segélyekkel kapcsolatos csalások között⁴.

Amint az európai migrációs stratégiában, az európai biztonsági stratégiában⁵ és egyéb uniós szakpolitikai eszközökben⁶ is kiemelték, az EU változatlanul elkötelezett az

¹ Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 5. cikke, az EUMSZ 79. cikke és az EUMSZ 83. cikke.

² A Bizottság adatai szerint az EU-n belüli emberkereskedelem regisztrált áldozatainak 67 %-a szexuális kizsákmányolás áldozatául esik (ezek 95 %-a nő vagy lány), ezt követi a munkaerő-kizsákmányolás (az áldozatok 21 %-a) és a kizsákmányolás más formái (12 %). Ez megfelel a regionális és nemzetközi szervezetek által azonosított tendenciáknak.

³ Becslések szerint az emberkereskedelem összes formájából származó éves nyereség világszinten 29,4 milliárd EUR-t tesz ki (az Europol emberkereskedelemlről szóló jelentése, Pénzügyi üzleti modell (2015)).

⁴ COM(2016) 267 final; COM(2017) 195 final; Az Europol az internetes szervezett bűnözés általi fenyegetettség értékelése (IOCTA) 2016, a súlyos és szervezett bűnözés általi fenyegetettség európai uniós értékelése (SOCTA) 2017, valamint Helyzetjelentés: Emberkereskedelem az EU-ban (2016).

⁵ Európai migrációs stratégia, COM(2015) 240 final; Európai biztonsági stratégia, COM(2015) 185 final.

emberkereskedelem megelőzése és az az ellen folytatott küzdelem, valamint az áldozatok jogainak védelme iránt, különös tekintettel az emberkereskedelem áldozatául esett nők és gyermekek sebezhetőségére. Továbbá az emberkereskedelem a bűnözés általi fenyegetettség kiemelt területéként szerepel a szervezett és súlyos nemzetközi bűnözésre vonatkozó 2018–2021-es uniós szakpolitikai ciklusban⁷. Ezen túlmenően az EU kül- és biztonságpolitikára vonatkozó globális stratégiája (EUGS), valamint az érintett uniós stratégiák és cselekvési tervek⁸ és az Európai Parlament állásfoglalásai⁹ támogatják azt a szakpolitikai kötelezettségvállalást, miszerint fokozni kell az emberkereskedelemmel szembeni uniós fellépést az EU-n belül és világszerte. A civil társadalom szintén határozottan támogatja ezt¹⁰.

Az Európai Unió az elmúlt évek során átfogó és következetes jogi és szakpolitikai keretet hozott létre az emberkereskedelem elleni küzdelem céljából. Ez kiterjed az emberkereskedelemmel kapcsolatos valamennyi uniós szakpolitikai területre, a finanszírozást és a kutatást is beleértve. Az emberkereskedelem megelőzéséről, és az ellene folytatott küzdelemről, az áldozatok védelméről szóló 2011/36/EU irányelv¹¹ (a továbbiakban: az irányelv) meghatározza a jogi keretet. A Bizottság folyamatosan figyelemmel kíséri az irányelv¹² tagállami végrehajtását, és beszámol az előrehaladásról.

Az emberkereskedelem felszámolására irányuló európai uniós stratégia¹³ (a továbbiakban: a stratégia) volt a legfőbb eszköze a területre vonatkozó uniós fellépés kidolgozásának, összehangolásának és végrehajtásának. A stratégia által a *megelőzéssel, büntetőjogi felelősségre vonással, az áldozatok védelmével, a partnerségekkel és az ismeretek bővítésével* kapcsolatos öt prioritás keretében felsorolt intézkedések végrehajtásra kerültek¹⁴.

A társadalmi-gazdasági feltételek azonban világszerte jelentősen megváltoztak az irányelv és a stratégia elfogadása óta. A globális pénzügyi válság gazdasági és társadalmi hatása, a migrációs válság, valamint a bűnszervezetek által okozott biztonsági fenyegetés tovább

⁶ A Bizottság közleménye „Nyitott és biztonságos Európa: váltsuk valóra!” (COM(2014)154 final); A Bizottság közleménye a migráns gyermekek védelméről (COM(2017)211); valamint a kábítószer elleni uniós stratégia (COM(2017) 195 final); Eredményjelentések a biztonsági unió megvalósításáról (COM(2017) 213 final, SWD(2017) 278 final, COM(2017) 407 final).

⁷ A Tanács következtetései a szervezett és súlyos nemzetközi bűnözés elleni küzdelemmel kapcsolatos, a 2018 és 2021 közötti időszakra szóló uniós prioritások meghatározásáról, 7704/17. Lásd továbbá: a súlyos és szervezett bűnözés általi fenyegetettség európai uniós értékelése (Europol, 2017).

⁸ Az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó cselekvési terv; a nemek közötti egyenlőségre és a nők társadalmi szerepvállalásának növelésére irányuló uniós tevékenységek kerete a 2016–2020-as uniós külkapcsolatok során; a Stratégiai szerepvállalás a nemek közötti egyenlőségért; a vállalati társadalmi felelősségvállalásra vonatkozó uniós stratégia, valamint az új európai konszenzus a fejlesztési politikáról.

⁹ Az Európai Parlament állásfoglalásai a 2011/36/EU irányelv végrehajtásáról (P8 TA(2016)0227), valamint az emberkereskedelem elleni küzdelemről az uniós külkapcsolatok terén (P8 TA(2016)0300). Lásd még az Európai Parlament FEMM Bizottságának 10 kulcsüzenetét az Európai Bizottsághoz, FEMM/8/09 816 (2017. május 3.).

¹⁰ Amint az emberkereskedelem elleni uniós civil társadalmi platform rendszeres ülésein, nyilvános eseményeken és a Bizottsághoz intézett számos beadványban kifejtették.

¹¹ 2011/36/EU irányelv az emberkereskedelem megelőzéséről, és az ellene folytatott küzdelemről, az áldozatok védelméről (HL L 101., 2011.4.15., 1. o.)

¹² COM(2016) 722 final („Átültetési” jelentés), a 2016.12.2-án elfogadott COM(2016) 719 final („Felhasználókról szóló jelentés”).

¹³ COM(2012)286 final.

¹⁴ Az áttekintés érdekében: Az EU emberkereskedelem elleni fellépése nagy vonalakban: https://ec.europa.eu/anti-trafficking/publications/eu-anti-trafficking-action-2012-2016-glance_en.

súlyosbította a sebezhetőségeket, és ezért nemzeti és uniós szinten egyaránt erőteljesebb fellépés szükséges. Az ilyen fellépésnek továbbra is az emberi jogokon alapuló, nemspecifikus és gyermekeket figyelembe vevő megközelítést kell követnie, és végrehajtását össze kell hangolni az EU határain belül és azokon túl, valamint a különféle szakpolitikai területeken.

A stratégiára építve, és az irányelv maradéktalan végrehajtására irányuló, folyamatban lévő erőfeszítések alapján e közlemény célzott prioritásokat javasol az emberkereskedelem megelőzésére vonatkozó uniós erőfeszítések fokozása céljából. Ezek arra helyezik a hangsúlyt, hogy felszámolják az emberkereskedelem alapját képező üzleti modellt, javítsák az áldozatok jogokhoz való hozzáférését, valamint gondoskodjanak arról, hogy az EU belső és külső fellépései összehangolt és következetes reakciót biztosítsanak.

II. Az emberkereskedelem megelőzésére vonatkozó uniós fellépés fokozására irányuló célzott prioritások

A stratégia folyamatban lévő végrehajtása, az irányelv 23. cikke szerinti két jelentés¹⁵ megállapításai, valamint az érdekelt felekkel folytatott kiterjedt együttműködés és eszmecsere¹⁶ alapján három célzott prioritást azonosítottak:

- A szervezett bűnszövetkezetek elleni küzdelem fokozása többek között olyan eszközökkel, mint az üzleti modell felszámolása és az emberkereskedelmi láncolat felgöngyölítése;
- A jogok jobb igénybevétele és érvényesítésének biztosítása az emberkereskedelem áldozatai számára;
- Az összehangolt és összevont reakció intenzitásának fokozása az EU-n belül és azon kívül egyaránt.

A. Az üzleti modell felszámolása és az emberkereskedelmi láncolat felgöngyölítése

A törvényes és illegális piacokon elért nyereség, valamint az emberkereskedelem áldozatai által nyújtott szolgáltatások és áruk iránti kereslet mindenhol magas szinten marad, ahol az elkövetők és a felhasználók büntetlenséget élvezhetnek. A Bizottság „Felhasználókról” szóló jelentésében foglalt elemzés, amely a vonatkozó hatályos nemzeti jogszabályok hatását vizsgálja, rámutat az EU-n belüli jogi szabályozás sokszínűségére. A nemzeti jog nem nyújt hatékony hozzájárulást az emberkereskedelem általi kizsákmányolás tárgyát képező szolgáltatások iránti kereslet csökkentéséhez.

Kulcsintézkedés

A Bizottság 2018-tól kezdve:

- ✓ **tovább ösztönzi azokat** az uniós tagállamokat, amelyek ezt még nem tették meg, hogy **rendeljék büntetni azokat a személyeket, akik tudatosan igénybe veszik az emberkereskedelem áldozataitól kicsikart szolgáltatásokat.**

¹⁵ „Átültetési” jelentés és „Felhasználókról szóló” jelentés.

¹⁶ Az emberkereskedelem terén a nemzeti előadók vagy azzal egyenértékű mechanizmusok uniós hálózata; emberkereskedelem elleni uniós civil társadalmi platform; Az uniós bel- és igazságügyi ügynökségek; az uniós intézmények; nemzetközi szervezetek.

Ahhoz, hogy az emberkereskedelem „magas kockázatú, alacsony megtérülésű” bűncselekménnyé váljon, döntő fontosságú, hogy nyomon kövessék a pénz útját az emberkereskedelmi láncban. Ez úgy valósítható meg, hogy intenzívebbé teszik a nyomozásokat és a büntetőeljárásokat, és elősegítik a proaktív pénzügyi és hírszerzésen alapuló nyomozásokat, a vagyonszerzést, a nyereség befagyasztását és elkobzását. Ebből a célból előmozdítják majd a szorosabb együttműködést. Ez kiterjed a nemzeti hatóságok közötti kapacitásépítésre akár harmadik országokban is, amit megfelelő hálózatok, például a Pénzügyi Akció Munkacsoport¹⁷ keretében fognak megvalósítani az uniós ügynökségek támogatásával.

E tekintetben kulcsfontosságú, hogy – többek között a globális értékláncok felelős igazgatása révén – csökkentsék a keresletet a kizsákmányolás valamennyi formája iránt. Amint az uniós kereskedelmi stratégiában¹⁸ és az EU-nak a felelősségteljes globális értékláncokra vonatkozó megközelítéséről szóló 2016. május 12-i tanácsi következtetésekben is tükröződik, az EU több szakpolitikai területen¹⁹ – a belső és külső dimenzió területén egyaránt – intézkedéseket hozott, hogy biztosítsa az emberkereskedelemtől mentes kínálati- és értékláncokat, többek között a konfekcióiparban²⁰. E fellépés céljai közé tartozik a nem pénzügyi beszámolóiról és a közbeszerzésekről szóló jogszabályok²¹, a kereskedelmi okmányok és a szektorspecifikus intézkedések végrehajtása. Kiterjed továbbá azokra az intézkedésekre, amelyek célja, hogy magatartási kódexek és jelentéstételi/átláthatósági mechanizmusok elfogadásával és alkalmazásával ösztönözze a vállalkozásokat annak biztosítására, hogy kínálati- és értékláncaik mentesek legyenek az emberkereskedelemtől²².

Kulcsintézkedések

A Bizottság 2018-tól:

- ✓ ösztönzi és támogatja az EU nemzeti hatóságainak **a pénzügyi üzleti modell felszámolására irányuló konkrét kezdeményezéseit, amelyeket operatív tevékenységek és módszerek kidolgozásával**, bevált gyakorlatok követésével, a tudatosság fokozásával, kapacitásépítéssel és adott esetben képzéssel valósítanak meg.
- ✓ ösztönzi és támogatja a tagállamokat, hogy **javítsák a nyomozások és büntetőeljárások hatékonyságát** kapacitásépítés, eszközök kidolgozása, információcsere, bevált gyakorlatok megosztása, bűnüldözési és igazságügyi együttműködés, így az EU-n belüli és harmadik országokkal közös nyomozócsoportok

¹⁷ Az együttműködés felőleli a negyedik pénzügyi irányelv alkalmazása keretében, valamint az uniós pénzügyi információs egységek platformja, és az igazságügyi könyvelők szövetsége és hálózata tevékenységi területén végrehajtott tevékenységeket.

¹⁸ A Bizottság közleménye „A mindenki számára előnyös kereskedelem – A felelősebb kereskedelem- és beruházáspolitikára felé” COM(2015)497; Jelentés „A mindenki számára előnyös kereskedelem” elnevezésű stratégia végrehajtásáról – Progresszív kereskedelempolitika kialakítása a globalizáció előnyünkre fordítása érdekében COM(2017) 491.

¹⁹ Ide tartoznak a következő kérdések: átláthatóság, foglalkoztatás és munkakörülmények, környezetvédelem és éghajlatváltozás, társadalmi párbeszéd, közbeszerzés, fejlesztési együttműködés és nemzetközi kapcsolatok.

²⁰ További információkért lásd: https://ec.europa.eu/europeaid/sites/devco/files/overview-garment-related-activities_en.pdf.

²¹ A közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2014/24/EU irányelv kifejezetten belefoglalja az emberkereskedelmet az 57. cikk szerinti kizárási okok közé.

²² A közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2014/24/EU irányelv 57. cikke kifejezetten megemlíti az emberkereskedelmet a kizárási okok között.

felállításának elősegítése révén. Ez az érintett uniós ügynökségek, az Európai Igazságügyi Képzési Hálózat és az európai bűnmegelőzési hálózat támogatásával, valamint nemzetközi szinten az uniós fejlesztési programok és a közös kül- és biztonságpolitika keretében tett fellépések révén valósítható meg;

- ✓ elősegíti a **fenntartható üzleti gyakorlatokat és munkakörülményeket a gyártó országokban**. Ez úgy valósítható meg, hogy a fejlesztési együttműködésre és a pénzügyi támogatásra összpontosítanak, amelyek **a jogilag kötelező nemzetközi munkaügyi, szociális és környezetvédelmi normákkal, valamint az uniós szakpolitikákkal és kezdeményezésekkel** összhangban hivatottak biztosítani, hogy a kínálati- és értékláncok mentesek az emberkereskedelemtől;
- ✓ népszerűsíti a **bevált gyakorlatokat és képzéseket** az érintett nemzeti hatóságok, vállalkozások és a civil társadalom körében, kiváltképpen az emberkereskedelemre is kiterjedő, **nem pénzügyi információkkal kapcsolatos beszámolásra** vonatkozó iránymutatások és módszertan alkalmazásával.

B. A jogok jobb igénybevételének és érvényesítésének biztosítása az áldozatok számára

Az EU olyan jogi és operatív kerettel rendelkezik, amely segítséget, támogatást és védelmet nyújt az emberkereskedelem áldozatainak. A Bizottság az EU összes hivatalos nyelvén közzétette „Az emberkereskedelem áldozatainak uniós jogait”²³. Ez a dokumentum az Európai Unió Alapjogi Chartája, az uniós jogszabályok és az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélkezési gyakorlata alapján gyakorlati és átfogó áttekintést ad az áldozatok jogairól.

Az áldozatok korai szakaszban történő hatékony azonosítása az első lépés annak biztosítása érdekében, hogy az áldozatokat „jogosultként” kezelik, igénybe vehetik a jogaikat és hatékonyan érvényesíthetik azokat, így megfelelő segítségnyújtásban és védelemben részesülnek. Az „Átültetési jelentésben” megfogalmazott következtetés szerint a nemzeti hatóságok komoly erőfeszítéseket tettek az irányelv nemzeti jogba való átültetésére, azonban még mindig jelentős fejlesztésekre van szükség, különösen a védelmi és támogatási intézkedések tekintetében²⁴. Az áldozatok jogaival kapcsolatos információkhoz való megfelelő hozzáférés hiánya, az alacsony hatékonyságú nemzeti és transznacionális áldozatkezelési mechanizmusok, és az emberkereskedelem áldozatául eső valamennyi személy (beleértve a vegyes összetételű migráncsoportokon belüli áldozatokat) azonosításának elmulasztása továbbra is akadályozza, hogy az áldozatok ténylegesen hozzájussanak az őket megillető jogokhoz²⁵.

E célból a Bizottság a továbbiakban is támogatást nyújt az uniós tagállamok gyakorló szakembereinek és hatóságainak. Az összes uniós szintű erőfeszítés esetében alapvető kérdés az áldozatok felderítésére vonatkozó kapacitásépítés és a bevált gyakorlat terjesztése, valamint az, hogy összpontosítsanak a megfelelő, nemspecifikus és gyermekeket figyelembe

²³ „Az emberkereskedelem áldozatainak uniós jogai”, elérhető az alábbi internetcímen: https://ec.europa.eu/anti-trafficking/sites/antitrafficking/files/eu_rights_of_victims_of_trafficking_hu_1.pdf.

²⁴ Az Átültetési jelentés említést tesz konkrét gyermekvédelmi intézkedésekről, a gyermekkor vélelméről és a gyermek életkorának vizsgálatáról, a büntetőeljárás előtti és alatti védelemről, a feltétel nélküli segítségnyújtáshoz való hozzájárásról, a kártérítésről, a büntetlenségről, a gyermek áldozat családtagjának nyújtott segítségről és támogatásról.

²⁵ Jelentés az emberkereskedelem elleni küzdelem terén elért eredményekről, COM(2016) 267 final (a továbbiakban: az eredményjelentés).

vevő segítségnyújtás és jogorvoslatok biztosítására és az azokhoz való hozzájutás garantálására. Ezek az erőfeszítések felölelik az uniós ügynökségeken belüli szakismeret kifejlesztését és annak felhasználását, valamint az áldozatok azonosítására vonatkozó képzeteket, amelyek a határőröknek, a bűnüldöző hatóságoknak, a menekültügyi és bevándorlási tisztviselőknek, a befogadóállomások munkatársainak, a konzulátusi és uniós személyzetnek, a kísérő nélküli kiskorúak gyámjainak, továbbá az e területeken feladatkörrel rendelkező, az emberkereskedelem áldozataival valószínűsíthetően kapcsolatba kerülő hatóságoknak szólnak.²⁶ Ezért a Bizottság támogatni fogja az áldozatok azonosításának javítása és a megfelelő nemzeti és transznacionális áldozatkezelési mechanizmusok tökéletesítése céljából kidolgozott intézkedéseket. Elősegíti továbbá a származási, tranzit- és célországok közötti, valamint a civil társadalommal és a nemzetközi szervezetekkel folytatott együttműködést az áldozatok korai azonosításának biztosítása céljából.

Ezen túlmenően a Bizottság támogatja a tagállamokat abban, hogy átfogó és hozzáférhető védelmet nyújtsanak és elősegítsék az emberkereskedelem áldozatainak integrációját, tekintetbe véve az egyes nemek sajátos szükségleteit. Emellett figyelemmel kíséri és tanácsadással segíti a nemzeti szintű, gyermekeket figyelembe vevő szolgáltatásokat – beleértve az emberkereskedelem áldozatai számára nyújtott gondozást, egészségügyi ellátást és oktatást – szem előtt tartva a gyermekek nemét, életkorát és sajátos szükségleteit. Végezetül előmozdítja „az integrált gyermekvédelmi rendszerek 10 elvének”²⁷ megvalósítását.

Kulcsintézkedések

2017 végétől a Bizottság:

- ✓ a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézetével együttműködve, a tagállamoknak szóló **iránymutatást** tesz közzé **az áldozatok segítésére és támogatására irányuló nemspecifikus intézkedésekről**;
- ✓ az Európai Unió Alapjogi Ügynökségével együttműködve **gyakorlati útmutatót** dolgoz ki **az uniós gyermekekkel való gyermekkereskedelem megakadályozását**, a gyermek áldozatok védelmét, a tartós megoldások megtalálását, valamint az áldozatokat az uniós és a nemzetközi közjog alapján megillető jogok megóvását célzó ügynökségközi és transznacionális együttműködés erősítésére;
- ✓ felülvizsgálja a **tagállami nemzeti áldozatkezelési mechanizmusok és a transznacionális áldozatkezelési mechanizmusok** működését;
- ✓ a kapacitásépítésre összpontosít, hogy **az uniós határőrizeti és migrációkezelési eszközök segítségével javítsa az együttműködést** az emberkereskedők és áldozataik felderítése, azonosítása és a rájuk vonatkozó információk és adatok megosztása céljából;
- ✓ tanácsadást nyújt **a nemzeti hatóságoknak az emberkereskedelemmel összefüggő alapvető elvekről**, hogy elősegítse a konkrét ügyekben végzett

²⁶ A vízumkérelmek feldolgozásáról és a kiadott vízumok módosításáról szóló kézikönyv már megfogalmazott ajánlásokat a kiskorúak nevében benyújtott kérelmek feldolgozására vonatkozó bevált gyakorlatról, annak biztosítása érdekében, hogy ne merüljenek fel a gyermekkereskedelem és a gyermekbántalmazás gyanúját megalapozó okok (C(2010) 1620 final).

²⁷ Hozzáférhető az alábbi internetcímen: http://ec.europa.eu/justice/fundamental-rights/files/rights_child/10_principles_for_integrated_child_protection_systems.pdf.

tevékenység, a szakpolitikai fejlesztés, az adat-összehasonlíthatóság és a jelentéstétel javítását.

C. Az összehangolt és összevont reagálás intenzitásának fokozása az EU-n belül és azon kívül egyaránt

Az EU további lépéseket tesz, hogy javítsa az emberkereskedelem elleni uniós fellépés belső és külső vonatkozásainak koordinációját. Az emberkereskedelem gyakran kapcsolódik más típusú – akár transznacionális – bűncselekményekhez. A Bizottság a továbbiakban is arra ösztönzi a nemzeti hatóságokat és az uniós ügynökségeket, hogy a szervezett bűnözés nemzeti, illetve uniós határokat átlépő formájaként kezeljék az emberkereskedelmet, és működjenek együtt a harmadik országokkal.

Az emberkereskedelem elleni küzdelem európai uniós koordinátora elősegíti az emberkereskedelemmel szembeni összehangolt és egységes uniós reagálás kialakítását. Ennek keretében a koordinátor szoros uniós szintű együttműködést alakít ki a hálózatokban – különösen az alábbi hálózatokban – részt vevő valamennyi szervezet és szerv között: az emberkereskedelem terén a nemzeti előadók vagy azzal egyenértékű mechanizmusok uniós hálózata; az emberkereskedelem elleni uniós civil társadalmi platform; valamint a bel- és igazságügyi uniós ügynökségeknek²⁸ az emberkereskedelemmel foglalkozó koordinációs csoport melletti kapcsolattartó pontjai. Bevonja továbbá az emberkereskedelem kezelése iránt elkötelezett egyéb ügynökségeket és más érintett uniós szintű platformokat.

A Bizottság az Európai Külügyi Szolgálattal együttműködve folyamatosan gondoskodik arról, hogy szisztematikusan beépítse az emberkereskedelem elleni küzdelem szempontját a harmadik országokkal fenntartott kapcsolatainak minden vonatkozásába és megjelenítse azt az összes érintett szakpolitikai területen, így az emberi jogok, a biztonság, valamint a szervezett bűnözés elleni küzdelem és a nemek közötti egyenlőség terén. Biztosítja továbbá, hogy megvalósítsák a New York-i nyilatkozatba²⁹ foglalt, emberkereskedelemmel kapcsolatos kötelezettségvállalásokat, valamint politikai és operatív együttműködés révén elősegíti a migrációról szóló globális megállapodás kialakítását. Ezt a jelentős partnerekhez és egyéb szervezetekhez fűződő, megerősített kétoldalú és regionális együttműködés révén valósítja meg, többek között a releváns eszközök keretében nyújtott, célzott finanszírozás segítségével.

A Bizottság ösztönözni fogja az uniós és harmadik országok fontos szereplőit, hogy a megelőzéssel, az oktatás és menedék biztosításával kapcsolatos kezdeményezéseik keretében olyan problémákat is kezeljenek, mint az áldozatok védelme és a társadalomba való visszailleszkedése, valamint foglalkozzanak a kiszolgáltatott helyzetben lévő nőkkel, gyermekekkel és egyéb csoportokkal, köztük a romákkal. A Bizottság támogatni fogja őket e törekvések során.

A támogatást kiterjeszti majd azokra a harmadik országokra, amelyek együttműködnek az EU-val annak érdekében, hogy – az emberkereskedelem megelőzése és leküzdése, erőteljes bűnüldözés és vádhatóság kiépítése céljából – megvalósítsák a biztonsági rendszer reformját és megteremtsék területükön a jogállamot.

²⁸ A hét uniós bel- és igazságügyi ügynökség 2011-ben együttes kötelezettségvállalást tett az emberkereskedelem kezelésére.

²⁹ Az ENSZ Közgyűlés 2016. szeptember 19-én elfogadott 71/1. határozata, New York-i nyilatkozat a menekültekről és a migránsokról.

Ezen túlmenően az EU fokozni fogja az emberkereskedelemben részt vevő bűnszervezetekkel szembeni célzott külső tevékenységét, amely kiterjed a közös biztonság- és védelempolitika misszióinak és műveleteinek megbízatása keretében végzett tevékenységre is, beleértve a Közel-Keleten, Észak-Afrikában és a Nyugat-Balkánon folytatott terrorizmusellenes tevékenységet.

Kulcsintézkedések

2017 végétől a Bizottság:

- ✓ a tagállamokkal és az Európai Külügyi Szolgálattal együtt **felülvizsgálja és azonosítja az emberkereskedelem elleni tevékenység szempontjából kiemelt fontosságú országokat és régiókat**, gondoskodva a nemzetközi szerepvállalás valamennyi területén – különösen a migráció, a biztonság és az emberi jogok terén – meghatározott prioritásokkal és programozással való következetességről és kiegészítő jellegéről;
- ✓ dolgozik a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó **fenntartható fejlesztési menetrend céljainak** megvalósításán, különös tekintettel az emberkereskedelem kezelésére vonatkozó 5.2, 8.7 és 16.2 célkitűzésre, és összhangban a fejlesztési politikáról szóló az európai konszenzussal;³⁰
- ✓ előmozdítja **az uniós bel- és igazságügyi ügynökségek arra vonatkozó megújított kötelezettségvállalását, hogy** – további releváns ügynökségek bevonásával – **együttműködjenek az emberkereskedelemmel szemben;**
- ✓ gondoskodik a nők és lányok ellen erőszak megszüntetésére irányuló **Európai Unió–ENSZ Reflektorfény kezdeményezés**³¹ emberkereskedelemmel kapcsolatos elemeinek megvalósításáról;
- ✓ gondoskodik „**A nemek közötti egyenlőséget és a nők szerepének erősítését az EU külkapcsolataiban előmozdító uniós fellépések**” című közös szolgálati munkadokumentumban foglalt, emberkereskedelemmel kapcsolatos intézkedések végrehajtásáról;
- ✓ biztosítja a **veszélyhelyzetekben elkövetett nemi alapú erőszakkal szembeni védelem biztosítására irányuló cselekvési felhívás** alapján tett kötelezettségvállalások teljesítését, többek között a kifejezetten a nemi alapú erőszak megelőzésére és az arra való reagálásra szolgáló humanitárius támogatás elkülönítését.

III. Az emberkereskedelem megelőzésére vonatkozó uniós fellépés fokozására irányuló horizontális prioritások

A három egyedi prioritás mellett a Bizottság két horizontális prioritást azonosított abból a célból, hogy folytassa a tudásbázis szélesítését és a szóban forgó összetett jelenség megértésének elmélyítését, valamint hogy megfelelő finanszírozást biztosítson az emberkereskedelem elleni kezdeményezések és projektek támogatására.

A bűncselekmény jellegének, nagyságrendjének és költségeinek ismerete kulcsfontosságú a jelenség megelőzésére irányuló, megfelelő uniós szintű fellépés biztosításához. A kutatás, a

³⁰ Új európai konszenzus a fejlesztési politikáról – „A mi világunk, a mi méltóságunk, a mi jövőnk”, 2017/C 210/01.

³¹ A kezdeményezést 500 millió EUR-s költségvetés támogatja.

megbízható és átfogó statisztikai adatok döntő fontosságúak a tendenciák azonosításához és kezeléséhez, tényeken alapuló szakpolitika kidolgozásához, valamint az egyes kezdeményezések hatásának méréséhez. A stratégia végrehajtása során európai szinten megbízható alapvető adatokat gyűjtöttek össze az emberkereskedelemlről, ezt azonban tovább kell fejleszteni. A Bizottság folyamatosan fejleszti az adatgyűjtési módszereket, hogy összehasonlítható statisztikákat készítsen az EU-n belüli emberkereskedelemlről. Emellett nyomon követi az uniós országokon belüli emberkereskedelemllel kapcsolatos adatok elérhetőségére vonatkozó, 2017-ben végzett, az egész Unióra kiterjedő felmérést. Az EU egészére kiterjedő, emberkereskedeleml elleni kampány elindítása elősegíti a tudatosság fokozását és a bűncselekmény természetének, következményeinek és összetettségének jobb megértését.

Az EU a továbbiakban is többféle finanszírozási csatornán keresztül támogatja az emberkereskedeleml elleni intézkedéseket³² az EU-n belül és a világ más részein egyaránt. A finanszírozási támogatás során a Bizottság előnyben részesíti a kiszolgáltatott helyzetben lévő személyek, köztük a szexuális kizsákmányolás céljából elkövetett emberkereskedeleml áldozatainak sajátos szükségleteit – a nők és gyermekek elleni erőszak minden formája elleni küzdelem és a gyermekek és az iskolai lemorzsolódás visszaszorítása keretében – kielégítő fellépéseket.

A szilárd tudásalapra irányuló horizontális intézkedések

A Bizottság 2018-tól:

- ✓ közzétesz egy tanulmányt **az emberkereskedeleml gazdasági, társadalmi és emberi költségeiről**;
- ✓ közzétesz egy tanulmányt a szexuális kizsákmányolás céljából elkövetett emberkereskedeleml elleni küzdelemre vonatkozó uniós megközelítés hatásáról, valamint előmozdítja a bevált gyakorlatok uniós országok közötti megosztását;
- ✓ a Bizottság következő eredményjelentésében – az Eurostat, a nemzeti statisztikai hivatalok és az emberkereskedeleml terén a nemzeti előadók vagy azzal egyenértékű mechanizmusok uniós hálózata támogatásával – közzéteszi **az emberkereskedelemllel kapcsolatos uniós helyzetre vonatkozó legfrissebb büntető igazságszolgáltatási statisztikákat**;
- ✓ az EU egészére kiterjedő, tudatosság-erősítő kampányt indít az emberkereskedelemlről, megcélozva a felhasználókat, a fogyasztókat, valamint a veszélyeztetett csoportokat és a nagy kockázatú ágazatokat.

Az emberkereskedeleml elleni küzdelmet támogató horizontális fellépések az EU-ban és harmadik országokban

- ✓ Az emberkereskedeleml elleni célkitűzések és prioritások támogatása, beleértve a **jelenség nemi dimenziójára, a veszélyeztetett csoportokra és nagy kockázatú ágazatokra** különös figyelmet fordító projekteknek a **különböző uniós**

³²

Az Európai Bizottság által finanszírozott, emberkereskedeleml elleni projektek átfogó szakpolitikai értékeléséről szóló tanulmány (2016), elérhető az alábbi internetcímen: https://ec.europa.eu/anti-trafficking/publications/comprehensive-policy-review-anti-trafficking-projects_en. 2004 és 2015 között a Bizottság közvetlenül finanszírozott 321 emberkereskedeleml elleni projektet, összesen 158,5 millió EUR értékben. Ez az adat nem tartalmazza a migrációs válságra válaszul elkülönített pénzüsszeget.

finanszírozási programokból, például a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapból (AMIF), a Belső biztonsági Alap (ISF) rendőrségi együttműködést és határigazgatást támogató eszközeiből, a Horizont 2020 uniós kutatási és innovációs keretprogramból, a Jogérvényesülés programból, valamint a Jogok, egyenlőség és polgárság programból, az Európai Szomszédosági Támogatási Eszközből (ENI), és az Előcsatlakozási Támogatási Eszközből (IPA), a mobilitási partnerség eszközeiből, az Európai Fejlesztési Alapból, a Fejlesztési Együttműködési Eszközből, a stabilitás és a béke elősegítését szolgáló eszközből (IcSP) és az afrikai stabilitással és az irreguláris migráció okainak kezelésével foglalkozó szükséghelyzeti alapból történő támogatását.

IV. Következtetés

Előrelépés történt az emberkereskedelem elleni uniós munka megszilárdítása terén. Mivel azonban a jelenség továbbra is terjed, fokozni kell az emberkereskedelem elleni küzdelemre irányuló uniós fellépést az EU-n belül és annak határain túl egyaránt. E közlemény ezért a határozottabb reagálásra irányuló célzott horizontális prioritásokat határoz meg, amelyeket 2017 végétől az összes hatóságnak és szervezetnek összehangoltabban és egységesebben kell megvalósítania. Célszerű, hogy a tagállamok minden rendelkezésre álló ambiciózus eszközt felhasználjanak arra, hogy haladéktalanul végrehajtsák az uniós szinten elfogadott intézkedéseket. A Bizottság figyelemmel fogja kísérni az e közleményben foglalt fellépéssel kapcsolatos előrehaladást, és 2018 végéig jelentést tesz az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az eredményekről.